

EXPOSICIÓ ITINERANT - FITXA TÈCNICA

TÍTOL: L'aigua patrimoni dels secans

PROMOTOR:

Ajuntament de Torrebesses
ajuntament@torrebesses.cat
973126059
665590306

Departament de Geografia i Sociologia, Universitat de Lleida
Ignasi Aldomà Buixadé
aldoma@geosoc.udl.cat
973 712030
639990685
Universitat de Lleida
Pa Víctor Siurana, 1
25003 Lleida

COMISARI/S:

Ignasi Aldomà Buixadé, Xavier Goñi

PUBLICACIÓ / CATÀLEG:

Pendent de publicació l'estudi relacionat amb la recerca IPEC- Departament de Cultura que dóna origen a l'exposició.

DESCRIPCIÓ:

És un treball fet en base a l'inventari del patrimoni i estudi de la gestió de l'aigua al terme de Torrebesses (Segrià-Garrigues), però que pel seu contingut és força vàlid per al conjunt dels secans. Per altra part, fa incidència en un tòpic que s'ha demostrat no ser cert, que és que els secans no tenen aigua. Al contrari, els secans tenen aigua i n'han disposat amb relativa abundància fins que els moderns sistemes d'explotació i aprofitament agrícola (entre els anys 1980 i 1990) no han sobreexplotat les aigües superficials i subterranis. Fins fa pocs anys un grapat de coneixements i de patrimoni materials afegits procuraven una explotació acurada del recurs.

CROQUIS I/O FOTOGRAFIES:

L'aigua, patrimoni dels secans

Tot i la connotació pejorativa que el discurs dominant actual atribueix als secans, aquests han estat històricament un territori viu i ric gràcies a la presència d'aigua. A través del temps els secans han desenvolupat estratègies d'aprofitament de l'aigua visibles encara a través d'un patrimoni hídic extraordinari. A hores d'ara, bona part dels aprofitaments històrics de l'aigua han estat abandonats i la població resident en aquests territoris posa

totes les esperances en les aportacions externes a partir dels rius principals. Però a banda de l'extraordinària pèrdua patrimonial que això representa, aquesta nova solució pot esdevenir econòmicament cara o prohibitiva, i no és clar tampoc que sigui una solució definitiva. Una recerca patrimonial sobre la vall Major feta al municipi de Torrebesses serveix de base a la reflexió.

Què i on:
Ignasi Aldomà Buixadé

Disseny i treball gràfic:
Xavier Fraga Ferrer
Servei de Disseny i Imatge, Universitat de Lleida
Josep Ramon Madoz Rodes
Laboratori de Cartografia 3D, Universitat de Lleida

Audiodisseny:
Servei de Reproducció d'Imatge, Universitat de Lleida

Membres de l'equip de recerca:
Ignasi Aldomà Buixadé, professor i investigador de la UDL
Enric Vicedo Rius, investigador i professor de la UDL
Josep Carles Ferrandis Solana, professor i investigador de la UDL
Manuel Morillo Sardo, enginyer agrònom
Marta Guàrdia Ribera, arqueòloga
Joan Ferrer Azaña, geògraf

Col·laboradors de l'Institut Tecnològic de Lleida:
Carles Llobetja Badia, arqueòleg i històric
Carles Puig i Paccalò, arqueòleg

Inventari patrimonial:
Joaquim Prunera Llanusa
Marta Esquerra Ribera

Logos: Universitat de Lleida, IPEC, Departament de Cultura, Institut Tecnològic de Lleida, PEDRASECA, ITL.

Els pous.
El subministrament de seguretat

L'aigua superficial desapareix freqüentment a l'estiu, sobretot en períodes secs. Per assegurar el reg i altres necessitats, la població recorre a la construcció de pous que aprofiten les reserves subterrànies d'aigua del fons de vall.

Mapes de caracterització dels pous del fons de vall. La demarcació de pous al fons de vall ha obtingut característiques. Els aprofitaments d'aigua en suma 126, que representen les característiques històriques més importants en nombre. La major part se situen també a la vall Major i per damunt de la confluència entre aquesta i la vall dels Secans, que és on se situen encara a dia d'avui la major part dels fonts de la població.

Diagrama estadístic dels usos i tipus de pous. Els pous són una font d'aigua subterrània molt important, però també són una font de contaminació. Els pous són una font d'aigua subterrània molt important, però també són una font de contaminació. Els pous són una font d'aigua subterrània molt important, però també són una font de contaminació.

Fotografies de pous: Pous de pedra, Pous de ciment, Pous de ferro, Pous de plàstic.

Logos: Universitat de Lleida, IPEC, Departament de Cultura, Institut Tecnològic de Lleida, PEDRASECA, ITL.

DESCRIPCIÓ TÈCNICA DELS MATERIALS: Quantitat, tipus de suport, mides

* 14 pòsters- panells (1m per 1,2 m). Tela plàstica. Plec superior que els fa fàcilment adaptables i fàcils de col·locar als mitjans habituals de les sales.

* 1 video de 10 minuts.

* 1 plànol escala 1:500 (4,5 m per 5 m) per anar a terra. Tela plàstica.

IL·LUMINACIÓ:

No incorpora il·luminació

DESCRIPCIÓ DE L'EMBALATGE:

No és previst inicialment, però seria adaptable fàcilment al volum.

PES:

20 quilos total

VOLUM:

Material enrotllat en dos volums diferenciats de 1,2 metres de llarg.

MUNTATGE / DESMUNTATGE:

Arribar a un acord. Es pot ajudar al muntatge que és molt ràpid. Els expositors prendrien posteriorment cura del desmuntatge.

OBSERVACIONS:

Exposició realitzada amb els mitjans propis de la UdL que vol fer difusió els resultats d'una recerca interdisciplinària amb els costos menors possibles per tots els interessats.